

PROJEKTNO IN
SODELOVALNO
UČENJE V
ZUNANJEM
OKOLJU KOT

TEMELJ VZGOJE ZA TRAJNOSTNI
RAZVOJ NA OŠ DOMŽALE

mag. Katarina Vodopivec Kolar

OŠ Domžale

Ekošola, Ljubljana, december 2016

PROJEKTI na OŠ Domžale, ki spodbujajo VITR:

○ **NACIONALNI:** *Ekošola kot način življenja*,
Šolski ekovrt, Planetu Zemlja prijazna šola in Zdrava šola.

○ **eTwinning projekt:** Vrtimo se na vrtu.

○ **Erasmus plus (mobilnosti šolskega osebja):**

○ **INOVATIVNI PRISTOPI PRI POUČEVANJU**

○ **MEDNARODNA DIMENZIJA SODELOVALNEGA
UČENJA VZGOJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ V
NARAVNEM OKOLJU.**

1. Vrtimo se na vrtu – eTwinning projekt (šolska vrtilnica)

Zasnova ekovrta, 2010

**2012, 2013
izbirni predmeti, krožek, OPB**

April 2016: predrugačenje vrta po energetske sanaciji šolske stavbe

Oblike so postale bolj zaobljene, v obliki cveta.

Zeliščna spiralna greda.

Sledimo načelom biodinamičnega vrtnarjenja in permakulturi.

ŠOLSKI EKOVRT – učilnica v naravi

PRVOŠOLCI SPOZNAVAJO ŠOLSKI EKOVRT

IZBIRNI PREDMET NA ŠOLSKEM VRTU: DISKUSIJA

**OBISK UČENCEV IZ OŠ ROJE,
ŠOLE S POSEBNIMI POTREBAMI:**

**krepitev medsebojnih odnosov,
pomoč, druženje, sodelovanje,
izmenjava idej in nasvetov o
obdelovanju vrta**

- VITR z **aktivno participacijo** učencev v zunanjem okolju s poudarkom na **medpredmetnem povezovanju** in sodelovanju.

- Ob opazovanju narave in obdelovanju vrta po načelih **biodinamičnega vrtnarjenja** učenci izkustveno usvojijo dragocene izkušnje, kako oblikovati antropogeni ekosistem.

- S krepitvijo **delovne vzgoje** se jim več zavest o varovanju in spoštovanju narave, kar je osrednji poudarek vzgoje za trajnostni razvoj.

Erasmus+, KA1: INOVATIVNI PRISTOPI PRI PROCESU POUČEVANJA

DOŽIVLJANJE NARAVE

(ROKA-SRCE-GLAVA)

sluh, vid, tip

- naravne umetnine
- povezava: MANDALA
- jaz – narava**
- sodelovanje

OUTDOOR LEARNING Škotska, april 2016

TERENSKO RAZISKOVANJE

(znanstveni
pristop)

Delavnica na prostem:

1. ROKA: DOŽIVLJANJE NARAVE Z RAZLIČNIMI ČUTILI

1. VID:

▪ KAMERA / KAMERMAN

- „kamera“ ima zavezane oči, kamerman jo vodi. Naredita dva posnetka: od blizu in od daleč – **NAMEN: pozorno opazovanje**
- **RISANJE Z ZAPRTIMI OČMI** – po navodilih drugega - **NAMEN: pozorno opazovanje in poslušanje ter skiciranje po nareku drugega**

2. SLUH:

▪ **SKICIRANJE ZVOKOV V NARAVI** – Vsak najde izbran kotichek v naravi in umirjeno sedi ter posluša naravne zvoke. Poskuša jih zabeležiti na papir (jakost, ponovitve, bližino, gibanje..., vmešavanje umetnih zvokov in hrupa).

3. VONJ:

▪ **KOKTAJL VONJAV** - V naravi vsak poišče različne izvore vonja (zemlja, mah, iglice, listi, cvetovi...) ter jih v roki premeša v koktajl vonjav. Med seboj skupina primerja vonjave – razlaga, zakaj je vsak izbral določene izvore vonja, na kaj ga vonj spominja.

Delavnica na prostem: ROKA: NARAVNE UMETNINE

Skupina na podlagi določenega zapisa (lahko izbrani CILJ VITR) oblikuje umetnino iz naravnih materialov ter jo pojasni.

Skupina izdelala umetnino, ki je **POZITIVNA ALTERNATIVA** izbrani **NEGATIVNI** okoljevarstveni fotografiji.

Delavnica na prostem: 2. SRCE: KAKO SE POČUTIM V NARAVI?

Vsak posameznik si v gozdu izbere miren kotiček in se par minut popolnoma umiri na izbranem mestu (**meditacija**).

Posameznik poskuša razbrati, kakšne občutke mu izbrani kotiček v gozdu izzove in to opiše kot:

- IZBRAN PRIDEVNIK OBČUTKA,
- IZBRAN OPIS KOTIČKA,
- IZBRANA LEPA MISEL.

Naključno se zberejo po TRIJE posamezniki in si delijo svoje opise občutkov.

Iz vseh besed poskušamjo oblikovati SKUPNO POVED.

Celotna skupina predstavi vse povedi – NASTANE LITERATURA V GOZDU!

Delavnica na prostem: ORKESTER V NARAVI

Skupina se razdeli na pol.

Ena polovica predstavlja **PLESNO SKUPINO** – skupaj oblikujejo koreografijo naravnih oblik gibanja v naravi.

Druga polovica v naravi poišče različne predmete (kamni, palice, storži, trava ...) in poskuša z njimi izzvati različne zvoke. Skupaj oblikujejo NARAVNO SKLADBO.

Vsi skupaj zaigrajo in zapešejo v gozdu –

NAMEN: zabava v gozdu – otroci se v naravi zabavajo in jo tako še bolj vzljubijo!

Delavnica na prostem:

3. GLAVA: RAZISKOVANJE V NARAVI

1. BIOTSKA PESTROST NA IZBRANEM KVADRANTU

- **Izmeriš dva enaka kvadranta na dveh različnih območjih**
  - Kvantitativno: šteješ različne reprezentativne rastline, primerjava – ugotavljanje vzrokov za razliko,
  - določanje rastlin z določevalnimi ključi,
  - merjenje različne lastnosti zemlje, zraka, vodnatosti, ...učenje o neživih dejavnikih okolja na izbranem območju,
  - primerjava naravnih in umetnih ekosistemov, degradiranih in neokrnjenih terenov ...

2. VZORČENJE ORGANIZMOV V STOJEČI IN TEKOČI VODI

- Nabiranje organizmov ter določanje z določevalnimi ključi.
- BIOINDIKACIJA onesnaženosti vodnega vira s prisotnostjo reprezentativnih organizmov (slikovni določevalni ključi).
- meritve neživih dejavnikov vode (temperatura, pH, prisotnost nitratov, fosfatov, ... pribor: kovček za določane kvalitete vode).
- pomen ustreznega vračanja organizmov v naravno okolje.

SODELOVALNO UČENJE

ŽOGICA IN ŽLEB

Skupina naj prenese žogico na neko razdaljo v najkrajšem možnem času.

PALICA IN PRST

Skupina naj s prstom počasi postavi palico na tla.

KVADRAT IN ENAKOSTRANIČNI TRIKOTNIK

Skupina naj z zavezanimi očmi oblikuje kvadrat ali enakostranični trikotnik iz vrvi.

NAJHITREJE SKOZI PNEVMATIKO

Skupina naj ugotovi, kako najhitreje vsi pridejo skozi pnevmatiko.

V PRIHODNOSTI....

- *MEDNARODNA DIMENZIJA SODELOVALNEGA UČENJA VZGOJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ V NARAVNEM OKOLJU* - želimo pridobiti dodatne usmeritve, kako vključevati VITR v celotni kurikulum šole v mednarodnih projektih in izobraževanju.
- Mobilnost pedagoških delavcev nam bo omogočila spoznati, kakšne so **učne prakse in delovno okolje** drugje v EU, v okviru različnih geografskih območij, da bi lahko pridobljeno znanje in nove kompetence uporabili pri svojem delu.
- Želimo spoznati tudi nove partnerje (**Erasmus + KA2, eTwinning**).

Le s prenašanjem pozitivnih trajnostno orientiranih praks na mlajše rodove bomo pripomogli k obvarovanju našega okolja in graditvi pozitivnih medsebojnih odnosov v prihodnosti.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!